

PROGRAMSKA STRUKTURA

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U JEZIKU I KNJIŽEVNOSTI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	obavezni predmet	2	--	6	04K03-1163

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> osposobiti studente za provođenje naučnih i stručnih istraživanja, te vrednovanje, interpretaciju i korištenje istraživačkih rezultata iz oblasti lingvistike, književnosti i metodike
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> koristi se adekvatnim metodama i tehnikama u naučno-istraživačkom pristupu stručnim pitanjima ispravno koristi, vrednuje i interpretira rezultate istraživanja u cilju dolaska do novih saznanja osmišljava projekat istraživanja sa svim predviđenim elementima (ciljevi, zadaci, hipoteze, metodologija, polazna literatura itd.)

Program predmeta:

1. Priroda naučnog istraživanja. Strategije i vrste naučnog istraživanja. Deskriptivna, korelacijska i kauzalno-komparativna istraživanja.
2. Istraživački projekt. Izvještaj o istraživanju.
3. Vrste naučno-istraživačkih i stručnih radova.
4. Naučne metode i metodologija. Općenito o metodi. Klasifikacija metoda. Metode naučno-istraživačkog rada. Metode istraživanja u humanističkim (lingvističkim i književnim) naukama.
5. Naučne i tehnološke informacije.
6. Izvori informacija.
7. Uvjeti naučnog rada.
8. Planiranje naučno-istraživačkog rada.
9. Istraživanje. Istraživanje i razvoj.
10. Vrste naučno-istraživačkih i stručnih radova.
11. Komponiranje, stil i jezik.
12. Dijelovi rada (knjige) i naučna dokumentacija.
13. Organiziranje naučno-istraživačkog rada.
14. Ekonomska učinkovitost i djelotvornost naučnih istraživanja.
15. Tehnike izrade magistarskog rada. Odbrana rada.

Izvođenje nastave: predavanja, konsultacije, praktičan rad

Provjera znanja: Na osnovu teorijskih saznanja studenti vrše polazna istraživanja, iščitavanja stručne literature i pišu sinopsis za prijavu magistarskog rada iz željene oblasti (lingvistika, književnost, metodika). Napisani sinopsis studenti prezentiraju predmetnom nastavniku.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. polazna istraživanja – 35% udjela u konačnoj ocjeni
2. pisanje sinopsisa – 50% udjela u konačnoj ocjeni
3. prezentacija – 15% udjela u konačnoj ocjeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja

polazna istraživanja	pisanje sinopsisa	prezentacija	UKUPNO
35 bodova	50 bodova	15 bodova	100

Literatura

1. Vujević, M. (1990), *Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti*, 4. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Informator, Zagreb
2. Šamić, M. (2003), *Kako nastaje naučno djelo*, I. P. Svjetlost, Sarajevo
3. Filipović, M. (2004), *Metodologija znanosti i znanstvenog rada*, I. P. Sarajevo

Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: STANDARDNI JEZICI ŠTOKAVSKOG PODRUČJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	obavezni predmet	1	2	5	04K03-1164

Predmeti koji su preduvjet za polaganje -----

Cilj predmeta

- osposobiti studente za razumijevanje koncepta standardnih jezika štokavskog područja, koji su nastajali iz jedne staroslavenske matrice preko redakcija i predstandardnih književnih jezika

Kompetencije (Ishodi učenja)

- objašnjava genetsku strukturu standardnih jezika štokavskog područja
- tumači ortografsko-ortoepske norme standardnih jezika štokavskog područja
- tumači gramatičku strukturu standardnih jezika štokavskog područja
- komparativno analizira standardne jezike štokavskog područja

Program predmeta:

1. Bosanski, hrvatski, srpski i crnogorski jezik kao standardni jezici štokavskog područja
2. Genetska struktura standardnih jezika štokavskog područja
3. Predstandardni idiomi – dijasistemi i književni jezici na štokavskom području
4. Nastajanje standardnih jezika kao rezultat prevazilaženja dijasistema i književnih jezika
5. Ortografsko-ortoepska norma standardnih jezika štokavskog područja
6. Upotreba pisama latinice i ćirilice u standardnim jezicima štokavskog područja
7. Interpunkcija u teoriji i praksi standardnih jezika štokavskog područja
8. Fonetsko-fonološke karakteristike standardnih jezika
9. Morfonološke osobine standardnih jezika
10. Morfološke specifičnosti standardnih jezika
11. Akcenatski sistemi standardnih jezika
12. Tvorbena struktura standardnih jezika
13. Leksičko-leksikografske karakteristike standardnih jezika
14. Sintaksičke strukture standardnih jezika
15. Semantičko-stilistička obilježja standardnih jezika

Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije, samostalni istraživački rad

Provjera znanja: Na osnovu teorijskih saznanja studenti vrše istraživanje na odabranu temu, pišu seminarski rad i prezentiraju rezultate istraživanja.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. istraživanje – 35% udjela u konačnoj ocjeni
2. pisanje seminarskog rada – 50% udjela u konačnoj ocjeni
3. prezentacija – 15% udjela u konačnoj ocjeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja

istraživanje	seminarski rad	prezentacija	UKUPNO
35 bodova	50 bodova	15 bodova	100 bodova
Literatura			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brozović, D. (1970), <i>Standardni jezik</i>, Matica hrvatska, Zagreb 2. <i>Pravopisi, gramatike, rječnici bosanskog, hrvatskog, srpskog i crnogorskog standardnog jezika</i> (posljednja izdanja) 			
Širu literaturu studenti će dobiti prilikom obrade pojedinih programskih tema.			

		UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: MEĐURATNA KNJIŽEVNA LJEVICA U BiH					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni predmet	3	0	5	04K03-1165
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			-----		
Cilj predmeta		<ul style="list-style-type: none"> • Proširiti znanja studenata o međuratnoj društvenoj, političkoj i kulturnoj situaciji u BiH i šire • Postići kod studenata razumijevanje osnovnih poetičkih načela međuratne književne ljevice • Osposobiti studente za samostalnu analizu djela iz ovog perioda i procjenu njihove artistske vrijednosti 			
Kompetencije (Ishodi učenja)		<ul style="list-style-type: none"> • Objašnjava međuratne društveno-političko-kulturne kompleksnosti, kako u kontekstu BiH, tako i na širem, globalnom nivou • Navodi i objašnjava poetičke karakteristike međuratne književne ljevice • Samostalno analizira djela iz ovog perioda i procjenjuje njihovu artistsku vrijednost 			
Program predmeta:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalne socio-političke i kulturne prilike pred i poslije Prvog svjetskog rata 2. Dešavanja u Rusiji – <i>Oktobarska</i> i druge revolucije i njihov odjek 3. Svekolike povijesne kompleksnosti BiH. Socio-političke i kulturne međuratne prilike u BiH 4. Otpor i uloga <i>Komunističke partije</i> 5. Književnost kao otpor režimu i oruđe društvene borbe 6. Konferencija u Moskvi 1927. godine. <i>Harkovska</i> konferencija 1930. godine 7. <i>Knjiga drugova</i> – pregled autora i pjesama 8. M. Krleža i <i>Sukob na književnoj ljevici</i> 9. Almanah <i>Oblaci nad kolibama</i> 10. Osnovne odlike socijalno angažirane književnosti međuraća 11. Motivsko-tematski kompleks socijalno angažirane literature 12. Pregled najznačajnijih autora književne ljevice u BiH 13. Kikić i njegovo djelovanje 14. <i>Putokaz</i> i dr. časopisi 15. Lijevo orijentirana estetičko-kritička misao – pregled 					
Izvođenje nastave: Predavanja, konsultacije					
Provjera znanja: Na osnovu teorijskih saznanja studenti vrše istraživanje, pišu seminarski rad i prezentiraju rezultate istraživanja. Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći: <ol style="list-style-type: none"> 1. istraživanje – 35% udjela u konačnoj ocjeni 2. pisanje seminarskog rada – 50% udjela u konačnoj ocjeni 3. prezentacija – 15% udjela u konačnoj ocjeni 					

Težinski kriteriji za provjeru znanja				
Prisustvovanje nastavi (80%)	Istraživanje	Seminarski	Prezentacija	UKUPNO
/	35 bodova	50 bodova	15 bodova	100 bodova

Literatura:

1. Matvejević (1977), Predrag, *Književnost i njezina društvena funkcija, Od književne tendencije do sukoba na ljevici*, Radnički univerzitet Radivoj Čirparov, Novi Sad
2. Kalezić (1975), Vasilije, *Pokret socijalne literature*, Petar Kočić, Beograd
3. Tutnjević (1982), Staniša, *Socijalna proza u Bosni i Hercegovini između dva rata*, Veselin Masleđa, Sarajevo
4. Lasić (1970), Stanko, *Sukob na književnoj ljevici 1928-1952*, Institut za znanost o književnosti, Zagreb Muftić
5. Mađarević (1974), Vlado, *Književnost i revolucija; Prilog analizi sukoba na književnoj ljevici*, August Cesarec, Zagreb

Dodatna:

6. Milosavljević (1967), Petar, *Velika Oktobarska socijalistička revolucija*, Rad, Beograd
7. Pleterski i drugi (1985), *Povijest Saveza komunista Jugoslavije*, Izdavački centar Komunist; Narodna knjiga; Rad, Beograd
8. Ramić (1966), Rizo, *Budna Bosna*, Svjetlost, Sarajevo
9. Redžić (1983), Enver, *Jugoslavenski radnički pokret i nacionalno pitanje u Bosni i Hercegovini (1918-1941)*, Svjetlost, Sarajevo
10. Suljević (1977), Kasim, *Putokaz, glasilo revolucionarne orijentacije*, u: časopis *Život*, 1977, 26, 5
11. ur. Vukić (1983), Mario, *Progresivna misao u Bosni i Hercegovini 1918-1941; Književnokritički i estetički radovi*, Svjetlost, Sarajevo
12. Marković (1937), Marko, *Oblaci nad kolibama*, Nobi, Sarajevo
13. Simić i Popović (1980), Novak i Jovan, *Knjiga drugova, almanah najmlađih jugoslovenskih socijalnih liričara*, Svjetlost, Sarajevo
14. Džanko i Karić (2006), Muhidin i Esed, *Putokaz; Književnohistorijska monografija*, Bemust, Sarajevo
15. Rizvić (1980a), Muhsin, *Književni život Bosne i Hercegovine između dva rata I, II, III*, Svjetlost, Sarajevo
16. Muftić (2002), Edhem, *Bošnjačka ljevica*, DES, Sarajevo
17. Tutnjević (1992), Staniša, *Poezija između dva rata*, Institut za književnost, Svjetlost, Sarajevo
18. Korjenić (2017), Kasim, *Časopis Putokaz i moderna misao kod Bošnjaka*, OFF-SET, Tuzla
19. Časopis *Diwan*, 2007, X, br. 21-22

UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: POETIKA ELIF SHAFAK					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	obavezni predmet	3	0	5	04K03-1171
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		-----			
Cilj predmeta	Osposobiti studente za analizu i procjenu djela Elif Shafak, proširiti znanja za savremeno interpretiranje i kontekstualiziranje djela Elif Shafak				
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • Klasificira djela Elif Shafak • Piše kritičke osvrtne koristeći se čitanjima iz ugla poststrukturalizma, postkolonijalne kritike, postfeminizma, kao i kulturalnih istraživanja • Osmišljava i izrađuje projekat specifičnog načina čitanja djela Elif Shafak 				

(kulturalnog, identitarnog, poetičkog, naratološkog i sl.)			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Postmodernizam u djelu Elif Shafak 2. Kulturalni kontekst(i) djela Elif Shafak 3. Kulturalno pamćenje i identitet u romanima Elif Shafak 4. Poetička načela u djelu <i>Kopile Istanbula</i> 5. Žensko pismo u djelu <i>Crno mlijeko</i> 6. Sufizam i tema Rumija u djelu <i>Četrdeset pravila ljubavi</i> 7. Prvi parcijalni ispit 8. Esejistika Elif Shafak 9. Slika Turske u romanima Elif Shafak 10. Politika fikcije 11. Feministička studija romana <i>10 minuta i 38 sekundi u ovom neobičnom svijetu</i> 12. Glasovi drugosti u romanima Elif Shafak 13. Postkolonijalno čitanje Elif Shafak 14. Postrukturalističko čitanje romana Elif Shafak 15. Drugi parcijalni ispit 			
Izvođenje nastave: predavanje, rasprave;			
Provjera znanja: pismeni ispit na dvije parcijale i usmeni ispit			
Težinski kriteriji za provjeru znanja			
Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
5 bodova	80 bodova (parcijalno 40+40)	15 bodova	100 bodova
Literatura:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Đurić, Dejan, Roman kao prostor pamćenja. <i>Sjećanje i pamćenje u romanu "Kopile Istanbula"</i> Elif Shafak // Književna smotra, 167 (2013), 1; 69-79 2. Elif Shafak, <i>Politics of fiction</i>, dostupno na https://www.english-video.net/v/hr/917 3. Mah Roona & Shahbaz Ali Khan, A Critique of Structural Binary Oppositions in Elif Shafak's <i>The Forty Rules of Love</i>, Panacea Journal of Linguistics & Literature (PJLL) Volume 1, Number 1, 2022, Pages 45 – 52 4. Amna Saeed, Zain Fatima, Texts within Text: An Intertextual Study of Elif Shafak's <i>The Forty Rules of Love</i>, 5. NUML Journal of Critical Inquiry Vol 16(I) June, 2018 ISSN 2222-5706 6. Iulia Waniek, Identity issues in Elif Shafak's <i>The Bastard of Istanbul</i>, Analele Universitatii Crestine Dimitrie Cantemir, Seria Stiintele Limbii, Literaturii si Didactica predarii, Editura Pro Universitaria, 2014, 6. 7. Sezen Ismail, <i>Home and Identity in Elif Shafak's the Saint of Incipient Insanities</i>, Folia Linguistica et Litteraria, Filozofski fakultet Nikšić, 2016, 13. 8. Reyhana Jafarova, <i>Immigration Theme in Elif Shafak's Novels</i>, TMC2017 Conference Proceedings, Transnational Press London, 2017. 			

	UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET				
Naziv predmeta: ŽENSKI DISKURS U KNJIŽEVNOSTI					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Izborni	3	5	4,5	04K03-1172

Predmeti koji su preduvjet za polaganje		-
Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • osposobiti studenat/ice da usvoje teorijske razlike ženskih tekstova; • osposobiti studenat/ice za razumijevanje feminističkog diskursa kao jedinog koji se suprostavlja patrijarhalnom promoviranju muške dominacije nad ženskim rodom/diksursom, te valoriziranja ženskih tekstova i ženskog književnog iskustva od strane mainstream kritike nagrađivanjem i književnica prestižnim nagradama; 	
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • primjenjuje teorijsko znanje o razlikama koje postoje o ženskim tekstovima; • primjenjuje feminističko znanje o važnosti ženskog iskustva koje čitatelji/ice spoznaju kroz žensku književnost; • primjenjuje znanja o feminističkom diksursu kao najvažnijem otporu prema patrijarhalnoj kulturi i dominaciji muškog roda; • koristi znanja o tome da prestižne nagrade za književnost uspijevaju dobiti i književnice 	
Program predmeta:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u metodologiju rada 2. Historija i karakteristike ženskog pisanja: razlike u ženskom diksursu (E.Grosz) 3. Pojava ženskog diskursa u srednjem vijeku, Christina de Pisan Grad žena 4. Počeci kritike patrijarhalne kulture: Mary Wollstonecraft, <i>Odbrana prava žene</i> 5. Ženski književni diskurs 20.stoljeća: Virginia Wolf, <i>Vlastita soba</i>, <i>Tri gvineje</i> 6. Sylvia Plath, <i>Stakleno zvono</i> 7. Nagradene spisateljice: Doris Lessing, <i>Zatna bilježnica</i> 8. Annie Ernaux, <i>Samo strast</i> 9. Luise Gluck, <i>Izabrane pjesme</i> 10. Olga Tokarczuk, <i>Tjeraj svoj plug preko mrtvačkih kostiju</i>. 11. Alice Munro, <i>Život djevojaka i žena</i> 12. Herta Miller, <i>Remen, prozor, orah i uže</i> 13. Svetlana Aleksijevič, <i>Rat nema žensko lice</i> 14. Završni ispit 		
Izvođenje nastave: predavanje, rasprave, istraživanje, konsultacije		
<p>Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pisanje seminarskog rada - eseja o određenoj temi koju studenti biraju, a obrađena je potpuno ili djelimično u silabusu predmeta. Nakon završenog seminarskog rada studenti prezentiraju svoje istraživanje usmeno i omogućuju drugima diskusiju o istraživačkom radu i rezultatima istraživanja. U toku predavanja studenti mogu aktivno učestvovati u raspravama i diskusijama o temama koje su predviđene na ovom kolegiju. Aktivno sudjelovanje na nastavi predstavlja također dio udjela u ocjenjivanju studenta.</p> <p>Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. seminarski rad – 60% udjela u konačnoj ocjeni; 2. usmena prezentacija istraživanja, tj.seminarskog rada – 20% udjela u konačnoj ocjeni 3. aktivnost u toku nastavnog procesa – 20% udjela u konačnoj ocjeni 		
Težinski kriteriji za provjeru znanja		
Samostalno istraživanje/aktivno sudjelovanje u diskusijama o temama	Seminarski rad (pisani oblik) i usmena prezentacija	UKUPNO
20	80 (60+20)	100
Literatura:		

1. Elaine Showalter, *A literature of their own : British women novelists from Brontë to Lessing*
2. S.Gubar, S.Gilbert, *The Madwomen in the Attic*
3. Elisabeth Grosz, *Space, time and perversion*
4. Toril Moi, *Feminist, female, feminine*
5. Vladimir Biti, *Pojmovnik suvremenih književnih teorija*
6. Ian McCormick, *Women's Writing and Feminisms: an Introduction*,
https://www.researchgate.net/publication/303646100_Women's_Writing_and_Feminisms_an_Introduction

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: INTERPRETACIJE PJESAMA POP-KULTURE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Izborni predmet	3	0	5	04K03-1173

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • Postići kod studenata razumijevanje termina pop-kultura • Osposobiti studente za procjenu poetičke vrijednosti tekstova • Osposobiti studente za samostalnu kritičku analizu
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • Objašnjava termine s područja lirike, kao i termin pop-kultura • Samostalno analizira i procjenjuje artistske domete pjesama pop-kulture • Samostalno se koristi metodima, alatima i tehnikama interpretiranja književnih tekstova

Program predmeta:

1. Književnost i muzika. Mogućnosti čitanja tekstova pjesama pop-kulture
2. Konture pop-kulture. Književnost i savremeni mediji
3. Bob Dylan i Nobelova nagrada za književnost. Interpretacije pjesama B. Dylana
4. Interpretacija pjesama Leonarda Cohena
5. Interpretacija pjesama The Beatles, Led Zeppelin i dr.
6. Interpretacija pjesama Đ. Balaševića
7. Interpretacija pjesama A. Dedića
8. Interpretacija pjesama Gibonnija
9. Interpretacija pjesama Dine Merlina
10. Interpretacija pjesama Miladina Šobića
11. Interpretacija tekstova Duška Trifunovića
12. Interpretacija pjesama Branimira Štulića i grupe Azra
13. Interpretacija pjesama Darka Rundeka i I. Jusića
14. Interpretacija pjesma Indexa
15. Kič i šund

Izvođenje nastave: Predavanja i konsultacije

Provjera znanja: Studenti su dužni da napišu seminarski rad i prezentiraju rezultate istraživanja. Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. aktivnost – 5% udjela u konačnoj ocjeni
2. seminarski rad – 80% udjela u konačnoj ocjeni
3. prezentacija – 15% udjela u konačnoj ocjeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja				
Prisustvovanje nastavi (80%)	Aktivnost	Seminarski	Prezentacija	UKUPNO
/	5 bodova	80 bodova	15 bodova	100 bodova
Literatura				
Obavezna				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Žmegač, Viktor (2003), <i>Književnost i glazba – intermedijalne studije</i>, Zagreb, Matica hrvatska 2. Stipčević, Ennio (2006), <i>Glazba, tekst, kontekst</i>, Zagreb, Meandar 3. Županović, Lovro (1989), <i>Hrvatski pisci između riječi i tona</i>, Zagreb, Liber 4. Gutić, Tamara (2009), <i>Književnoumjetnički stil</i>, 5. Katnić – Bakaršić, Marina. <i>Lingvistička stilistika</i>, 1999. 6. Kostelnik, Branko, <i>Popkalčr</i>, 2011. 7. Fiske, John, <i>Popularna kultura</i>, Beograd, Clio, 2001. 8. Dilan, Bob, <i>Hronike</i>, Geopoetika, Beograd 2016. 9. Dilan, Bob, <i>Filozofija moderne pjesme</i>, Vuković i Runjić, 2022. 10. Šešić-Dragičević, Milena, <i>Neofolk kultura: publika i njene zvezde</i>, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci-Novi Sad, 1994 				
Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema. Literatura može da se inovira početkom svake akademske godine. Popis autora i pjesama može se mijenjati i dopunjavati u dogovoru sa studentima.				

		UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: GOVORENI JEZIK					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	izborni predmet	1	2	5	04K03-1174
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		-----			
Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • osposobiti studente za razumijevanje svih fenomena realizacije jezika u govornoj upotrebi 				
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • uočava i objašnjava osobitu formu jezika u neposrednoj komunikološkoj situaciji i relaciji odnosa davalaca i primalaca jezičkih sadržaja u neposrednom društvenom sporazumijevanju • koristi se pravilima pravilnog i dobrog izražavanja primjerenog publici i svrsi • kritički posmatra i analizira jezik i govor u okruženju 				
Program predmeta:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i osnovne odrednice govorenog jezika 2. Zvuk i pokret u govornom jeziku 3. Sosirovo poimanje termina langue i langage u sintagmi <i>govoreni jezik</i> 4. Struktura govornog iskaza 5. Kolokvijalni oblici govorenog jezika 6. Vrijednosti govorenog jezika: intonacija, intenzitet, kontekst, govorni reljef 7. Retorika/besjedništvo kao realizacija govorenog jezika 8. Vrste govorenog jezika prema sastavu i obliku 9. Govorni čin kao realizacija govorenog jezika 					

10. Karakteristike govornog čina
11. Izgrađivanje ličnosti govornika – komunikatora u govorenom jeziku
12. Realizacija govornog čina
13. Oblici izražavanja u govorenom jeziku
14. Prozodija u govorenom jeziku
15. Govoreni jezik u pojedinim segmentima društva

Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije, samostalni istraživački rad

Provjera znanja: Na osnovu teorijskih saznanja studenti vrše istraživanje na odabranu temu, pišu seminarski rad i prezentiraju rezultate istraživanja.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. istraživanje – 35% udjela u konačnoj ocjeni
2. pisanje seminarskog rada – 50% udjela u konačnoj ocjeni
3. prezentacija – 15% udjela u konačnoj ocjeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja

istraživanje	seminarski rad	prezentacija	UKUPNO
35 bodova	50 bodova	15 bodova	100 bodova

Literatura

1. Arnaut, M. (2006), *Govorni čin kao komunikacijski fenomen*, Zbornik radova Pedagoškog fakulteta u Zenici, IV, 111-133, Zenica.
2. Bellenger, L. (1992), *Umijeće komuniciranja*, I, Svjetlost, Sarajevo.
3. Garde, P. (1993), *Naglasak*, Školska knjiga, Zagreb.
4. Gračanin, Đ. (1968), *Temelji govorništva*, Zagreb.
5. Katnić-Bakaršić, M. (2001), *Stilistika*, Ljiljan, Sarajevo.
6. Klajn, I. (1980), *Jezik oko nas*, Beograd.
7. Riđanović, M. (1998), *Jezik i njegova struktura*, Šahinpašić, Sarajevo.
8. Sosir, F. (1977), *Opšta lingvistika*, Nolit, Beograd.
9. Šipka, M. (1975), *Jezički savjetnik*, Svjetlost, Sarajevo.
10. Šipka, M. (2005), *Kultura govora*, Priručnici 5, Institut za jezik u Sarajevu, Sarajevo.
11. Škiljan, D. (1978), *Govor realnosti i realnost jezika*, Školska knjiga, Zagreb.
12. Vasić, S. (1991), *Veština govorenja*, Pedagoška akademija, Beograd.

Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: SEMIOTIČKE OSNOVE NEVERBALNE KOMUNIKACIJE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	izborni predmet	1	1	5	04K03-1175

Predmeti koji su preduvjet za polaganje | -----

Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • osposobiti studente za razumijevanje semiotike i neverbalne komunikacije
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznaje i analizira semiotičke znakove kao osnovu neverbalnog komuniciranja sadržane u svim oblicima slanja poruka • prepoznaje i objašnjava tipove i značenja neverbalnih znakova uvjetovanih kontekstom, situacijom, sudionicima govornog čina itd. • svrsishodno primjenjuje elemente neverbalne komunikacije

Program predmeta:

1. Definicija semiotike, podjela, historijat
2. Sistemi značenja i proces komunikacije
3. Znak – komunikacija – kod
4. Znak i značenje, ikonički i arbitrarni znakovi
5. Denotacija i konotacija znakova
6. Jezik i jezički kodovi
7. Neverbalna komunikacija kao oblik sporazumijevanja u društvenoj zajednici
8. Karakter neverbalne kongruencije: nesvjesnost, nedostatak kontrole, dominantnost
9. Forme, načini ili elementi neverbalne komunikacije: gestikulacija, mimika, izraz lica, pogled, osmijeh, položaj tijela i kretanje, stav, način oblačenja, prostorno i vremensko ponašanje
10. Kongruentnost i inkongruentnost elemenata neverbalne komunikacije
11. Slanje neverbalnih poruka: pokretima tijela, pljeskanjem rukama, odmahivanjem glavom, udaranjem vratima, tonom glasa
12. Neverbalna komunikacija u funkciji pojačavanja, slabljenja ili obezvređivanja komunikacije (zamjena riječi, dopunjavanje i modeliranje izrečenog, regulacija razgovora pogledom, izražavanje osjećaja i interpersonalnih stavova, prenošenje identiteta, kontekstualizacija interakcije)
13. Poželjni i nepoželjni (opasni) signali/znakovi
14. Kako čitati i kontrolisati signale, odnosno znakove neverbalne komunikacije
15. Semiotička osnova neverbalne komunikacije kao govor neposredne realnosti/stvarnosti u društvu

Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije, samostalni istraživački rad

Provjera znanja: Na osnovu teorijskih saznanja studenti vrše istraživanje na odabranu temu, pišu seminarski rad i prezentiraju rezultate istraživanja.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. istraživanje – 35% udjela u konačnoj ocjeni
2. pisanje seminarskog rada – 50% udjela u konačnoj ocjeni
3. prezentacija – 15% udjela u konačnoj ocjeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja

istraživanje	seminarski rad	prezentacija	UKUPNO
35 bodova	50 bodova	15 bodova	100 bodova

Literatura

1. Barthes, R. (1989), *Carstvo znakova*, August Cesarec, Zagreb
2. Eco, U. (1973), *Kultura, informacija, komunikacija*, Nolit, Beograd
3. Morris, Ch. (1975), *Osnove teorije o znacima*, Beograd
4. Noth, W. (2004), *Priručnik semiotike*, Ceres, Zagreb
5. Škiljan, D. (1978), *Govor realnosti i realnost govora*, Školska knjiga, Zagreb

Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: JEZIK STARIH BOSANSKIH TEKSTOVA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	izborni predmet	1	2	5	04K03-1176

Predmeti koji su preduvjet za

-----

polaganje	
Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> osposobiti studente za razumijevanje starobosanske pisane riječi i književnosti, te otkrivanje bogate kulturne baštine i jezičkog naslijeđa srednjovjekovne bosanske pisarske škole, nastale u okrilju bosanske redakcije staroslavenskog jezika
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> tumači bosansku redakciju staroslavenskog jezika prezentira bosanska pisma (glagoljicu, bosančicu) objašnjava jezičke karakteristike bosanske pisarske škole analizira religiozne i svjetovne srednjovjekovne bosanske tekstove

Program predmeta:

1. Staroslavensko naslijeđe u srednjovjekovnoj Bosni
2. Bosanska redakcija staroslavenskog jezika
3. Bosanska glagoljica
4. Korpus tekstova pisanih bosanskom glagoljicom
5. Bosančica – porijeklo, vrste
6. Korpus tekstova pisanih bosančicom
7. Bosanska pisarska škola
8. Lapidarna pismenost – epigrafi, epitafi, natpisi na stećcima
9. Poetska funkcija jezika i leksika u natpisima stećaka
10. Modeli jezičkog izraza u srednjovjekovnoj Bosni
11. Jezik religijskih tekstova
12. Apokrifni izraz i dijačke glose
13. Administrativno-pravna pismenost; jezičke i paleografske odlike diplomatskih tekstova
14. Jezičke karakteristike *Berlinske aleksandride*
15. Jezička analiza pojedinih zbornika srednjovjekovnih bosanskih pisanih spomenika

Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije, samostalni istraživački rad

Provjera znanja: Na osnovu teorijskih saznanja studenti vrše istraživanje na odabranu temu, pišu seminarski rad i prezentiraju rezultate istraživanja.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. istraživanje – 35% udjela u konačnoj ocjeni
2. pisanje seminarskog rada – 50% udjela u konačnoj ocjeni
3. prezentacija – 15% udjela u konačnoj ocjeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja

istraživanje	seminarski rad	prezentacija	UKUPNO
35 bodova	50 bodova	15 bodova	100 bodova

Literatura

1. Kuna, H. (1973), *Bosanski rukopisni kodeksi u svjetlu južnoslavenskih redakcija staroslavenskog jezika*, Zbornik radova, III, Muzej grada, Zenica
2. Kuna, H. (2008), *Srednjovjekovna bosanska književnost*, MFB, Sarajevo
3. Bogićević, V. (1975), *Pismenost u Bosni i Hercegovini*, Veselin Masleša, Sarajevo
4. Nakaš, L. (2010), *Jezik i grafija krajišničkih pisama*, Slavistički komitet, Sarajevo

Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: PORODIČNA PEDAGOGIJA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Izborni predmet	2	0		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • upoznati studente sa predmetom proučavanja ove pedagoške naučne discipline, sa najnovijim naučnim saznanjima i rezultatima istraživanja u oblasti obiteljske / porodične pedagogije, sa temeljnim stručnim i naučnim stavovima studija porodice/obitelji • osposobiti studente da razumiju i primjenjuju sistemski pristup upoznavanju i izučavanju porodice / obitelji • upoznati studente sa osnovama metodologije istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja i logikom odnosa društvo-obitelj kako u njihovom historijskom trajanju i kulturalnim varijacijama, tako i u povremenim transverzalnim presjecima • razviti kod studenata profesionalnu radoznalost i pozitivnu motivaciju za dalja proučavanja i samostalni razvoj u ovoj oblasti <p>Upoznati studente sa predmetom proučavanja ove pedagoške naučne discipline, sa najnovijim naučnim saznanjima i rezultatima istraživanja u oblasti obiteljske/ porodične pedagogije, sa temeljnim stručnim i naučnim stavovima studija porodice/obitelji, te ih osposobiti da razumiju i primjenjuju sistemski pristup upoznavanju i izučavanju porodice/obitelji. Omogućiti studentima da se upoznaju sa osnovama metodologije istraživanja obitelji i obiteljskog odgoja, da razumiju logiku odnosa društvo-obitelj kako u njihovom historijskom trajanju i kulturalnim varijacijama, tako i u povremenim transverzalnim presjecima. Kod studenata razviti profesionalnu radoznalost i pozitivnu motivaciju za dalja proučavanja i samostalni razvoj u ovoj oblasti.</p>				
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • primjenjuje teorijska i praktična znanja kako bi kroz različite aktivnosti sa mladima pratili i procjenjivali njihove porodične/obiteljske kontekste, te u skladu s tim organizirali vlastiti odgojno-obrazovni rad • primjenjujući stečena znanja, pomaže roditeljima svojih učenika u kvalitetnijem organiziranju i prakticiranju porodičnog/obiteljskog odgoja • primjenjuje, strukturira, procjenjuje, analizira i organizira savjetodavni rad s roditeljima, djecom, kao i sa porodicama/obiteljima u cjelini, posebno u slučajevima izraženih disfunkcionalnosti obiteljskog sistema • primjenjuje metodologiju istraživanja porodice/obitelji i porodičnog/obiteljskog odgoja te da daju svoj doprinos u obogaćivanju ove znanstvene pedagoške discipline <p>- osposobiti studente za teorijsku i praktičnu primjenu znanja kako bi kroz različite aktivnosti sa mladima pratili i procjenjivali njihove porodične/obiteljske kontekste, te u skladu s tim organizirali vlastiti odgojno-obrazovni rad;</p> <p>- da kao stručnjaci, primjenjujući stečena znanja, pomažu roditeljima svojih učenika u kvalitetnijem organiziranju i prakticiranju porodičnog/obiteljskog odgoja;</p> <p>- da uspješno primjenjuju, strukturiraju, procjenjuju, analiziraju i organiziraju savjetodavni rad s roditeljima, djecom, kao i sa porodicama/obiteljima u cjelini, posebno u slučajevima izraženih disfunkcionalnosti obiteljskog sistema;</p> <p>- da uspješno primjenjuju metodologiju istraživanja porodice/obitelji i porodičnog/obiteljskog odgoja te da daju svoj doprinos u obogaćivanju ove znanstvene pedagoške discipline.</p>				

Program predmeta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupanje porodici/obitelji – teorijske i praktične orijentacije. 2. Obitelj i promjena definiranja pozicije djeteta i djetinjstva. 3. Teorija familijarnih promjena. Porodica/obitelj u tradicionalnim i detradicionaliziranim društvima. 4. Makro i mikro orijentacija razumijevanja obitelji – prelazne teorije. 5. Obiteljski rituali, struktura i komunikacija. 6. Obitelj u transgeneracijskoj perspektivi. 7. Sistemski pristup u razumijevanju obiteljske dinamike. Genogramski prikaz familijarnih odnosa. Obitelj i njene osnovne faze transformiranja - Obiteljski ciklusi. 8. Formiranje braka i bračna zajednica. 9. Socio-pedagoški faktori obiteljskog života. 10. Roditeljstvo i strategije roditeljskog ponašanja. Pojam autoriteta. 11. Uloga majke i oca u odgoju. 12. Značaj ranog iskustva u razvoju ličnosti. Sibling pozicije. 13. Kros-kulturalna perspektiva. 14. Savjetodavni rad namjenjen unapređivanju obiteljskih odnosa i odgoja djece. 15. Istraživanje funkcionalnosti i disfunkcionalnosti porodice/obitelji. 		
Izvođenje nastave: Nastava je auditorna i izvodi se prema utvrđenom rasporedu kroz predavanja, vježbe i konsultacije.			
Provjera znanja: U okviru kolegija su predviđena dva parcijalna ispita na kojima student može osvojiti dovoljan broj bodova za minimalnu prolaznu ocjenu, ali i više. U slučaju neizlaženja na parcijalni ispit, studentima je omogućeno polaganje završnog, integralnog ispita.			
Težinski kriteriji za provjeru znanja			
Saopćenje o nekoj od tema iz programa i samostalno istraživanje	Pismeni rad	Završni ispit (usmeni ispit)	UKUPNO
35	35	30	100
Literatura			
Obavezna	<p>Alić, A. (2012). <i>Struktura i dinamika obiteljske kulture</i>. Sarajevo: Dobra knjiga i CNS.</p> <p>Pašalić-Kreso, A. (2012). <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>. Sarajevo: Dobra knjiga.</p> <p>Haralambos, M. Heald, R. (1989). <i>Uvod u sociologiju</i>. Zagreb: Globus. (poglavlje: Obitelj)</p> <p>Janković, J. (2004). <i>Pristupanje obitelji</i>. Zagreb: Alinea</p> <p>Selmanagić-Lizde, E. (2018). <i>Odnos braće i sestara kroz intraobiteljsku dinamiku</i>. Sarajevo: Perfecta.</p>		
Dodatna literatura	<p>Alić, A., Cerić, H., Habibović, S. (2018). <i>Obilježja kulture mladih</i>. Sarajevo: Centar za napredne studije.</p> <p>Beavers, W., Hampson, R.B. (1990). <i>Successful families</i>. New York: WW Norton.</p> <p>Beck, U. (2001). <i>Rizično društvo</i>. Beograd: Filip Višnjić.</p> <p>Beck, U., Beck-Gernsheim, E. (1995). <i>The Normal Chaos of Love</i>. Cambridge: Polity Press.</p> <p>Becvar, D.S., Becvar, R.J. (1999). <i>Systems Theory and Family Therapy</i>. New York: University Press.</p> <p>Brajša-Žganec, A. (2003). <i>Dijete i obitelj</i>. Zagreb: Naklada Slap.</p> <p>Bronfenbrenner, J. (1997). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: ZZUINS.</p> <p>Carr, A. (2006). <i>Family Therapy</i>. New York: John Wiley & Sons, Ltd.</p> <p>Covey, S.R. (1998). <i>7 navika uspješnih obitelji</i>. Zagreb: Mozaik knjiga.</p> <p>Ekermen, N.(1987). <i>Psihodinamika porodičnog života</i>. Titograd: NIO Pobjeda.</p> <p>Friedman, E.H. (2011). <i>Generation to Generation</i>. New York: The Guilford Press.</p>		

Galindo, I., et al. (2006). *A Family Genogram Workbook*. Educational Consultants: Morris Publishing.

Giddens, A. (2007). *Sociologija*. Zagreb: Globus.

Giddens, A. (2005). *Odbjegli svijet*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

Gilbert, R.M. (2006). *The Eight Concepts of Bowen Theory*. Leading Systems Press.

Goldenberg, H., & Goldenberg, I. (2008). *Family Therapy*. Brooks/Cole, CENGAGE Learning.

Golubović, Z. (1981). *Porodica kao ljudska zajednica*. Zagreb: Naprijed.

Gordon, T. (1997). *Umeće roditeljstva - Kako podizati odgovornu decu*. Beograd: Kreativni centar.

Honore, C. (2009). *Pod pritiskom – spašavanje djece od kulture hiperroditeljstva*. Zagreb: Facta.

Juul, J.(1995). *Razgovori s roditeljima - perspektive i procesi*. Zagreb: Alinea.

Katherine A. (2000). *Boundaries – Where You End and I Begin*. New York: A Fireside Book.

Kerr, M.E., Bowen, M. (1988). *Family Evaluation*. New York: WW Norton & Company, Inc.

Lata, N. (2011). *Kako deci postaviti granice*. Novi Sad: Psihopolis.

LeVine, R.A. (2003). *Childhood Socialization: Comparative Studies of Parenting, Learning and Educational Change*. The University of Hong Kong: Comparative Education Research Centre.

LeVine, R., New, R.S. (2008). *Anthropology and Child Development – a Cross-cultural Reader*. Blackwell Publishing.

McGoldrick, M., (2008). *Genograms, Assessment and Intervention* (3rd edition). New York: W.W. Norton & Company.

McGraw, P. (2008). *Porodica na Prvom mestu*. Novi Sad: Stylos.

Minuchin, S. (1998). *Family Healing*. New York: Free Press.

Olson, D.H., DeFrain, J. & Skogrand, L. (2010). *Marriages and Families: Intimacy, Diversity and Strengths, 7th ed*. New York: McGraw-Hill Companies.

Nikolić, S., i drugi (1996). *Osnove obiteljske terapije*. Zagreb: Medicinska naklada.

Pašalić-Kreso, P., Alić, A. (2017). Obilježja kohezivnosti i kompetentnosti porodičnog sistema u međugeneracijskom djelovanju. *Sarajevski žurnal za društvena pitanja / Sarajevo Social Science Review, Vol. , proljeće - ljeto 2017.* (p.49-76)

Pašalić-Kreso, A. (2000). *Rano učenje: ili učenje u funkciji uvećanja kapaciteta mozga*. Sarajevo: Step by Step.

Rosić, V., Zloković, J. (2002). *Prilozi obiteljskoj pedagogiji*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci.

Runkel, H.E. (2008). *Odgojite svoje dijete bez vikanja*. Zagreb: VBZ.

Satir, V. (1988). *The New Peoplemaking*. California: Science and Behavior Books, Inc.

Segalan, M. (2009). *Sociologija porodice*. Beograd: Clio.

Sigman, A. (2012). *Razmažena generacija*. Novi Sad: Psihopolis.

Winterhoff, M. (2010). *Zašto nam djeca postaju nasilnici*. Zagreb: Znanje.

Withfield, C.L. (1997). *Tješiti dijete u nama*. Zagreb: VBZ.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: PROFESIONALNI IDENTITET NASTAVNIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	izborni	2	0	4	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		nema			
Cilj predmeta		<ul style="list-style-type: none"> osposobiti studente za razumijevanje položaja i uloge profesije nastavnika u modernom društvu 			

	<ul style="list-style-type: none"> • ispitati položaj nastavnika u kontekstu odnosa države prema obrazovanju • osposobiti studente za razumijevanje obrazovanja, profesije i profesionalne uloge nastavnika, te budućnosti obrazovanja nastavnika • osposobiti studente za razumijevanje položaja nastavnika s obzirom na odgojno-obrazovne sisteme u budućnosti
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • posjeduje opće vještine potrebne za rad u obrazovnoj djelatnosti, kao što su profesionalno i kolegijalno djelovanje u školskom kolektivu, prijenos znanja u praksi, rješavanje problema, timski rad • primjenjuje profesionalnu etičnost, istraživačke vještine, kreativnost, mogućnost prilagodbe novim situacijama, samostalnost • samostalno radi na projektima

Program predmeta:

1. Upoznavanje studenata sa obavezama u toku nastave, literaturom
2. Nastanak i razvoj učiteljske profesije
3. Analiza zakona, pedagoških dokumenata koji se tiču položaja nastavnika
4. Obrazovanje nastavnika kao najveći izazov savremenog doba
5. Nastavnička profesija u 21.stoljeću (izazovi)
6. Kompetencije neophodne za uspješno obrazovanje nastavnika
7. Inkluzivne kompetencije nastavnika
8. Profesionalizacija učiteljskog poziva
9. Razvoj karijere nastavnika
10. Stresnost učiteljskog poziva
11. Uloge nastavnika i tipologija nastavnika
12. Prezentacija studentskih portfolija
13. Prezentacija studentskih portfolija
14. Prezentacija studentskih portfolija
15. Prezentacija studentskih portfolija

Izvođenje nastave: predavanja, konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže usmeno. Tokom semestra studenti imaju mogućnost da osvoje bodove kroz semestralne zadatke.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. seminarski rad – 20% udjela u konačnoj ocjeni
2. prikaz knjige – 20 % udjela u konačnoj ocjeni
3. esej – 20% udjela u konačnoj ocjeni
4. analiza naučnih članaka – 20% udjela u konačnoj ocjeni
5. prezentacija urađenog – 20% udjela u konačnoj ocjeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja

seminarski rad	prikaz knjige	esej	analiza naučnih članaka	prezentacija urađenog	Ukupno
20	20	20	20	20	100

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cindrić, M.(1995). Profesija učitelja u svijetu i u Hrvatskoj. Zagreb:Persona 2. Marinković, R.,Karajić, R. (2004), Budućnost i uloga nastavnika. Zagreb PMF
Dodatna	Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.

Naziv predmeta: NOVI METODIČKI OGLEDI U NASTAVI MATERNJEG JEZIKA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	obavezni predmet	1	2	5	04K03-1166
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		-----			
Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> osposobiti studente za razumijevanje i korištenje novih strategija rada u nastavi maternjeg jezika osposobljavanje studenata za rad sa odraslima 				
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> objašnjava teorijske postavke novih pristupa u nastavi maternjeg jezika kreativno i inovativno osmišljava nastavne aktivnosti koje razvijaju kritičko mišljenje objašnjava i primjenjuje odabrane strategije u radu sa odraslima 				
Program predmeta:					
<ol style="list-style-type: none"> Moderne tendencije u nastavi maternjeg jezika – kurikulum i ishodi učenja Kreiranje uvezanih priprema baziranih na ishodima učenja Kreiranje uvezanih priprema baziranih na ishodima učenja Proces pisanja – metode i tehnike Proces pisanja – metode i tehnike Upoznavanje sa novim metodama i tehnikama u nastavi maternjeg jezika (demonstracija primjera) Upoznavanje sa novim metodama i tehnikama u nastavi maternjeg jezika (demonstracija primjera) Upoznavanje sa novim metodama i tehnikama u nastavi maternjeg jezika (demonstracija primjera) Primjena novih metoda i tehnika u nastavi maternjeg jezika (kreiranje priprema) Primjena novih metoda i tehnika u nastavi maternjeg jezika (kreiranje priprema) Primjena novih metoda i tehnika u nastavi maternjeg jezika (kreiranje priprema) Prilagođavanje nastavnih sadržaja maternjeg jezika radu sa odraslima Interaktivne metode podučavanja odraslih u oblasti maternjeg jezika Primjena novih metoda i tehnika u nastavi maternjeg jezika (demonstracija primjera za rad sa odraslima) Primjena novih metoda i tehnika u nastavi maternjeg jezika (demonstracija primjera za rad sa odraslima) 					
Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije, samostalni istraživački rad					
Provjera znanja: Na osnovu teorijskih saznanja studenti samostalno izrađuju set nastavnih priprema za sve oblasti rada u području maternjeg jezika, kao i pripreme za rad sa odraslima					
Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:					
<ol style="list-style-type: none"> set priprema – 40% udjela u konačnoj ocjeni pripreme za rad sa odraslima – 40% udjela u konačnoj ocjeni prezentacija – 20% udjela u konačnoj ocjeni 					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
set priprema	pripreme za rad sa odraslima	prezentacija	UKUPNO		
40 bodova	40 bodova	20 bodova	100		
Literatura					
<ol style="list-style-type: none"> Kurikulum nastavnog predmeta Bosanski / Hrvatski / Srpski jezik i književnost za osnovne škole i gimnazije, MONKS ZDK (2022) ZJNPP-a definisana na ishodima učenja za maternji jezik, Mostar, 2013. Provedba ishoda učenja za 21. vijek u jezičko-komunikacijskom obrazovnom području (oblast čitanja), priručnik za trenere, Zenica, 2013. Provedba ishoda učenja za 21. vijek u jezičko-komunikacijskom obrazovnom području (oblast pisanja) 					

i usmenog izražavanja i slušanja), priručnik za trenere, Zenica, 2015.
5. RWCT priručnici

UNIVERZITET U ZENICI
 FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: RASPRAVE O JEZIKU U BIH

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	obavezni predmet	1	2	4	04K03-1167

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta

- osposobiti studente za razumijevanje složenih sociolingvističkih pitanja
- postići kod studenata razumijevanje procesa statusa i nominacije jezika u BiH

Kompetencije (Ishodi učenja)

- objašnjava procese nominacije jezika kao primarnog društvenog problema, tj. problema „identiteta i posebnosti određenog naroda“
- opisuje početke nominacije, standardizacije i kodifikacije jezika
- kritički promišlja o savremenom društvu, jeziku, politici i sistemski izlaže, argumentira i preispituje sadržaje

Program predmeta:

1. Historijska proučavanja jezika i jezička politika kroz historiju
2. Važnost rasprava o jeziku
3. Nominacija jezika kao društveni problem
4. Rasprave o jeziku na granici struke i politike
5. Jezik u Bosni prije tanzimatskih reformi
6. Jezik u Bosni od 1850. do 1878. godine
7. Rasprave o jeziku u Bosni i Hercegovini do aneksije
8. Historijske okolnosti od okupacije do aneksije
9. Borba za srpski jezik kroz listove u BiH
10. Borba za hrvatski jezik kroz listove u BiH
11. Borba za bosanski jezika kroz listove u BiH
12. Opći rezultat istraživanja fenomena rasprava o jeziku
13. Socijalističko doba sa svojim etapama
14. Savremeno doba – uoči rata, ratni period (1990-1995)
15. Postdejtonsko doba do danas

Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije, samostalni istraživački rad

Provjera znanja: Na osnovu teorijskih saznanja studenti vrše istraživanje na odabranu temu, pišu seminarski rad i prezentiraju rezultate istraživanja.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. istraživanje – 35% udjela u konačnoj ocjeni
2. pisanje seminarskog rada – 50% udjela u konačnoj ocjeni
3. prezentacija – 15% udjela u konačnoj ocjeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja

istraživanje	seminarski rad	prezentacija	UKUPNO
35 bodova	50 bodova	15 bodova	100 bodova

Literatura

1. Arhivska građa u Arhivu BiH (za spomenute periode)

2. *Bibliografija književnih priloga u listovima i časopisima Bosne i Hercegovine 1850-1918*, (ur. grupa autora), I-IV (1991), Institut za književnost, Sarajevo
3. Periodika iz 19/20. stoljeća
4. *Salname-i Vilajet-i Bosna* za period od 1866. do 1877. godine
5. Nakaš, L. (2005) „Kulturne prilike Bošnjaka u osmanskome periodu”, *Jezik u Bosni i Hercegovini*, Institut za jezik u Sarajevu i Institut za istočnoevropske i orijentalne studije u Oslu, Sarajevo
6. Ništović, H. (2002) *Karakteristike rasparava o bosanskom jeziku u časopisu Bošnjak* (magstarski rad u rukopisu), Filozofski fakultet, Sarajevo
7. Okuka, M. (1999) *Gramatike i nacionalna ideologija*, Srpski jezik, 4/1-2
8. Solak, E. (2014) *Rasprave o jeziku u Bosni i Hercegovini od 1850. do 1914. godine*, Institut za jezik, Sarajevo
9. Šator, M. (2004) *Jezik u BiH do 1914*, Fakultet humanističkih nauka, Mostar
10. Vajzović, H. (2008) *Jezik i nacionalni identiteti: sociolingvističke teme*, Fakultet političkih nauka, Sarajevo

Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.

UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: KNJIŽEVNOTEORIJSKA ISTRAŽIVANJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	obavezni predmet	3	0	4,5	04K03-1168

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • proširiti znanja studenata o najnovijim naučnim saznanjima iz oblasti književne teorije • osposobiti studente za samostalno kritičko promišljanje tekstova iz oblasti književne teorije ali i teorije književnosti kao i samostalan rad u struci
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • Argumentirano objašnjava odnos teorije i umjetnosti • Primjenjuje savremenu književnu metodologiju u kreiranju radova • Procjenjuje različite alate i tehnike iz oblasti književne teorije

1. Teoretizovanje postmodernog: ka poetici (Hutcheon)
2. Postmodernistička teorija književnosti (Lucy)
3. Postmoderni subjekti/postmoderni tekstovi (Dowson i Earnshaw)
4. Postmoderni čitalac (Drolet)
5. Postmoderna protumačena djeci (Lyotard)
6. Politike postmodernizma (Hutcheon)
7. Prvi parcijalni ispit
8. Smrt postmodernizma i poslije postmodernizma (Kirby)
9. Budućnost teorije (Rabate)
10. Čitanje poslije teorije (Cunningham)
11. Poslije postmodernizma
12. Kritički otpor od poststrukturalizma do post-kritike (Hoy)
13. Nauka o književnosti u rekonstrukciji, uvod u savremene studij književnosti (Juvan)
14. Književnost i kulturalno pamćenje (Agić)
15. Drugi parcijalni ispit

Izvođenje nastave: predavanje, rasprave;			
Provjera znanja: seminarski rad, pismeni i usmeni ispit			
Težinski kriteriji za provjeru znanja			
Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	UKUPNO
5 bodova	80 bodova (parcijalno 40+40)	15 bodova	100 bodova
Literatura:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Linda Hutcheon, <i>Poetika postmoderne</i>, Svetovi, Novi sad 2. Lusi Najal, <i>Postmodernistička teorija književnosti</i>, Svetovi, Novi Sad 3. Dowson and Earnshaw, <i>Postmodern Subjects/ Postmodern Texts</i>, Rodopi, Amsterdam-Atlanta 4. Drolet, <i>Postmodernism Reader</i>, Routledge, London and New York 5. Lyotard, <i>Postmoderna protumačena djeci</i>, August Cesarec, Naprijed, Zagreb 6. Hutcheon, <i>The Politics of Postmodernism</i>, Routledge, London and New York 7. Kirby, <i>The Death of Postmodernism And Beyond</i>, internet izvor 8. Rabate, <i>The Future of Theory</i>, Blackwell, Oxford 9. Cunningham, <i>Reading after Theory</i>, Blackwell, Oxford 10. <i>After Postmodernism</i>, zbornik uredili Smith i Wexler, The Falmer Press, London, Washington 11. Hoy, <i>Critical Resistance</i>, The MIT Press, Cambridge, London, Massachusetts 12. Juvan, <i>Nauka o književnosti u rekonstrukciji, uvod u savremene studij književnosti</i>, Službeni glasnik, Beograd 13. Agić, <i>Književnost i kulturalno pamćenje</i>, Centar za kulturu i obrazovanje Tešanj, Tešanj 			

	UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: ŽENSKO KNJIŽEVNO STVARALAŠTVO U JUŽNOSLAVENSKOJ INTERLITERARNOJ ZAJEDNICI				
Semestar	Status	Broj časova sedmično	ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe	
I	Obavezni predmet	3	0	4.5
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Uvod u svjetsku književnost I		
Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • postići kod studenata/ica usvajanje teorijskih znanja iz oblasti zapadne feminističke teorije i kritike kako bi ih aplicirali na južnoslavensku žensku književnu produkciju; • proširiti znanja studenata/ica o borbi koju su spisateljice vodile za objavljivanje svojih djela, te o nedovoljnoj vidljivost i vrednovanju ženskog književnog diskursa na ovim prostorima; 			
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> • primjenjuje stečena znanja iz oblasti zapadne feminističke teorije i kritike; • primjenjuje teorijska znanja u interpretaciji književnih djela južnoslavenske interliterarne zajednice; • primjenjuje znanja o borbi autorica za vidljivost i objavljivanje književnih djela; 			
Program predmeta:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u metodologiju rada 2. Žensko pismo u južnoslavenskoj interliterarnoj zajednici: razlike u tekstu - feminilni, feministički i ženski tekst Uvod u žensko pisanje na južnoslavenskom prostoru 3. Prve autorice humanizma i renesanse 4. Usmeno žensko stvaralaštvo 5. Prve spisateljice i njihova djela na južnoslavenskom prostoru: hrvatske pjesnikinje 18.stoljeća; srbijanske/vojvođanske pjesnikinje 18. i 19.st; 				

6. Žensko književno stvaralaštvo u 19. stoljeću (ženski romani u hrvatskoj književnosti; srbijanska ženska proza bosanskohercegovačke pjesnikinje;)
7. Moderna i ženska emancipacija na južnoslavenskom prostoru: obrazovanje, aktivizam i borba za ženska prava
8. Ženski diskurs o ratu/ratovima;
9. Uticaj feminizma na južnoslavenski prostor: prve feminističke aktivistkinje i uticaj na književnost;
10. Skandalozni ženski glasovi: napuštanje muških uzora u ženskom pisanju/pismu;
11. Neuništiva patrijarhalna matrica devedesetih: žensko tijelo kao objekt
12. Rat i pamćenje u ženskom tekstu
13. Ženska književnost u egzilu
14. Postmoderna ženska produkcija
15. Završni ispit

Izvođenje nastave: Predavanja, vježbe i konsultacije

Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pisanje seminarskog rada - eseja o određenoj temi koju studenti biraju, a obrađena je potpuno ili djelimično u silabusu predmeta. Nakon završenog seminarskog rada studenti prezentiraju svoje istraživanje usmeno i omogućuju drugima diskusiju o istraživačkom radu i rezultatima istraživanja. U toku predavanja studenti mogu aktivno učestvovati u raspravama i diskusijama o temama koje su predviđene na ovom kolegiju. Aktivno sudjelovanje na nastavi predstavlja također dio udjela u ocjenjivanju studenta.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. seminarski rad – 60% udjela u konačnoj ocjeni;
2. usmena prezentacija istraživanja, tj. seminarskog rada – 20% udjela u konačnoj ocjeni
3. aktivnost u toku nastavnog procesa – 20% udjela u konačnoj ocjeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Samostalno istraživanje/aktivno sudjelovanje u diskusijama o temama	Seminarski rad (pisani oblik) i usmena prezentacija	UKUPNO
20	80 bodova (60+20)	100

Literatura

1. Dunja Fališfevac, Pjesnikinje 18. stoljeća
2. Ilijana Božić, Vojvodanke iz sjenke, prve srpske književnice nepravedno zaboravljene, <https://impulsportal.net/index.php/kultura/knjizevnost/15439-vojvodanke-iz-sjenke-prve-srpske-knjizevnice-nepravedno-zaboravljene>
3. Ana Stjelja: <https://voxfeminae.net/strasne-zene/selena-dukic-prerano-izgubljena-srpska-knjizevnica/>
4. Marija Jakovljević, <https://nova.rs/kultura/srpska-zenska-citanka-od-jefimije-do-milene-markovic/>
5. Marjana M. Stevanović, Zaboravljene srpske književnice, <https://www.danas.rs/kultura/zaboravljene-srpske-knjizevnice/>
6. Jasmina Lukić, Žensko pisanje i žensko pismo u devedesetim godinama
7. Jasmina Lukić, *Tijelo i tekst u feminističkoj vizuri*
8. Zsófia Lóránd, *Feministički izazov socijalističkoj državi u Jugoslaviji*
9. Joy Magezis, Ženske studije
10. Sara Mezaros, Balkanski barbarogenij: Problem etniciteta u analizama rata na području bivše Jugoslavije;
11. Rada Iveković, *Žene, nacionalizam i rat*

Spisak lektira u dogovoru sa nastavnikom.